

RADCA PRAWNY
DŁ. 470 SŁUPNO
pow. płocki
woj. mazowiecki

UCHWAŁA NR 285/XX/13
RADY GMINY W SŁUPNIE

z dnia 21 października 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013- 2015 dla Gminy Słupno.

Na podstawie art. 2 ust. 4 pkt 1 w zw. z art. 2 ust.1 i 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.), art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594) i § 4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. 2011r. Nr 24, poz.128) Rada Gminy w Słupnie uchwała, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013- 2015 dla Gminy Słupno, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

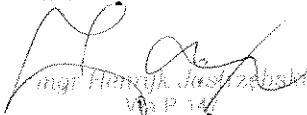
§ 4. Uchwała podlega opublikowaniu przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Słupnie.

Przewodnicząca Rady Gminy
Słupno

Elżbieta Kuchta

RADCA PRAWNY

mgr Henryk Jasiński
VPS P 14

UZASADNIENIE

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane.

Przyjęcie przez Radę Gminy w Słupnie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013 - 2015 dla Gminy Słupno służyć ma przede wszystkim:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego to koncepcja długoterminowych, zintegrowanych i systematycznych działań podejmowanych na terenie gminy Słupno.

WZIEWODNICZĄCA
Rady Gminy

Monika Kuchta

RADA GMINY
09-472 SŁUPNO
pow. płocki
woj. mazowieckie

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 285/XXV/13

Rady Gminy w Słupnie

z dnia 21 października 2013 r.

GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

NA LATA 2013 -2015

DLA

GMINY SŁUPNO

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie
2. Podstawa prawna programu
3. Diagnoza obszaru objętego Programem
4. Adresaci Programu
5. Cele główne i szczegółowe Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz sposób realizacji na terenie gminy Słupno
6. Monitoring i Sprawozdawczość
7. Podsumowanie

1. WPROWADZENIE

Światowa Organizacja Zdrowia w konstytucji z 1948 roku określa zdrowie jako „*stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko jako brak choroby lub zniechęcenia*”. W tym aspekcie zdrowiem psychicznym jest nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również stan, w którym osoba zdaje sobie sprawę ze swego potencjału, może sobie radzić ze stresem, pracować efektywnie oraz jest w stanie funkcjonować w społeczeństwie. Mając na uwadze rozmiar i dynamikę problemów zdrowia psychicznego zostało opracowanych szereg dokumentów przez Światową Organizację Zdrowia, oraz organy administracji publicznej Polski – określających modele opieki psychiatrycznej. Z uwagi na uwarunkowania epidemiologiczne, poziom rozwoju zasobów opieki psychiatrycznej i pomocy społecznej oraz integralności problemów zdrowotnych i społecznych istnieje potrzeba wypracowania programu lokalnego.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia, organizacje społeczne, fundacje, instytucje administracji samorządowej (szkoły, ośrodki pomocy społecznej, ośrodki kultury), oraz grupy samopomocowe pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne. W tym aspekcie, ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnianiu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Powyższe działania obejmuje Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, który określa strategię działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnia dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej.

Prowadzenie działań określonych w Programie należą do: zadań własnych samorządów województw, powiatów i gmin, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz ministrów właściwych ze względu na charakter działań określonych w tym Programie.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375);
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 594);
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124);
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 24 poz. 128);
8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Słupno na lata 2009 -2015
- Uchwała Rady Gminy Słupno Nr 276/XXIX/09 z dnia 31.08.2009 r;
9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok - Uchwała Nr 214/XXIII/12 Rady Gminy w Słupnie z dnia 28 grudnia 2012 r.

3. DIAGNOZA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM

Gmina Słupno to gmina wiejska o obszarze 74,7 km², czyli 7470 ha. Największymi miejscowościami gminy są: siedziba gminy - Słupno liczące 1 525 mieszkańców oraz Nowe Gulczewo z 971 mieszkańcami. Gminę Słupno zamieszkuje według stanu na dzień 31.12.2012 r. 6 671 mieszkańców.

Z dokumentacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie wynika, iż z pomocy społecznej w różnej formie w roku 2012 korzystało 169 rodzin. Formą wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze i Środowiskowy Dom Samopomocy. W roku 2012 z tych form pomocy skorzystało 58 osób.

W odniesieniu do przytoczonej wcześniej definicji zdrowiem psychicznym jest nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również taki stan, w którym osoba jest świadoma swojego potencjału, może radzić sobie z problemami, stresem, może efektywnie pracować i funkcjonować w społeczeństwie. Z obserwacji wynika, iż duża ilość osób mających problemy psychiczne nie korzysta z pomocy społecznej. Tak więc nie jest znana dokładniejsza liczba osób chorych psychicznie na terenie gminy. Z danych statystycznych przedstawionych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia wynika, że w okresie od 1990r. do 2007r. wskaźnik rejestrowanego rozpowszechniania zaburzeń psychicznych w Polsce wzrósł o 119%. Dokonując analizy sprawozdań z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie widoczny jest coroczny wzrost środowisk korzystających z niżej wymienionych form wsparcia adresowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi.

- **Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych**

Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych jest ośrodkiem wsparcia społecznego działającym w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie. Docelowo Dom przygotowany jest na przyjęcie 35 uczestników.

Dom jest elementem realizowanej w gminie Słupno strategii zapewniania osobom z zaburzeniami psychicznymi oparcia psychicznego pozwalającego na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnianie i integrację społeczną rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia powszechnie dostępnych w danej społeczności ról społecznych. Podstawowym zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności osób uczestniczących w zajęciach niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

- **Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze świadczone są dla mieszkańców gminy Słupno od 1997 r. Z tej formy pomocy korzysta średnio rocznie około 15 osób. Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze wykonywane są na podstawie *Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych*. Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania chorego przez wykwalifikowany personel. Tego typu działania terapeutyczne w środowisku mają doprowadzić do zminimalizowania skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia, nabycia umiejętności społecznego funkcjonowania w środowisku rodzinno - społecznym.

- **Klub Integracji Społecznej**

Klub Integracji Społecznej jest otwarty na potrzeby lokalnego środowiska. Swoją zakres świadczonych usług stara się dopasować do potrzeb wszystkich grup ryzyka. Działania Klubu Integracji Społecznej są skierowane do osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób i ich rodzin dotkniętych chorobą psychiczną. Opierają się w szczególności na animowaniu grup samopomocy, reintegracji społecznej i zawodowej, oraz specjalistycznym wsparciu w tym poradnictwie psychologicznym. Działania w obszarze reintegracji zawodowej i społecznej Klubu Integracji Społecznej wpisują się w profilaktykę ochrony zdrowia psychicznego. Niwelowanie groźnych skutków bezrobocia przeciwdziała wystąpieniu zaburzeń sfery psychicznej.

- **Asysta Rodziny**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę nowe zadania we wspieraniu rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkujących na terenie gminy jak i w systemie pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy wspierania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz reguły stosowania pieczy zastępczej. Jednym z zadań asysty rodziny jest udzielanie pomocy rodzinom odnośnie otrzymania przez nie wsparcia specjalistycznego, m.in. psychologa, psychiatry, logopedy, doradcy zawodowego.

- **Pedagog i psycholog szkolny**

Szkoły podstawowe i gimnazjum z terenu Gminy Słupno zapewniają opiekę psychologiczno- pedagogiczną dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz monitorują i prowadzą nauczanie dzieci wg. zaleceń Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

Do realizacji Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Słupnie, przystępują poniższe instytucje i jednostki samorządu terytorialnego gminy Słupno:

- Urząd Gminy Słupno,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie,
- Gimnazjum im. K.K Baczyńskiego w Słupnie
- Szkoła Podstawowa w Słupnie
- Szkoła Podstawowa w Liszynie
- Szkoła Podstawowa w Świącieńcu
- Przedszkole Samorządowe „Niezapominajka „ w Słupnie
- Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej „Rodzina”
- Spółdzielnia Socjalna Osób Prawnych „Centrum Usług Środowiskowych” w Słupnie

4. ADRESACI PROGRAMU

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego definiuje osobę z zaburzeniami psychicznymi jako osobę:

- a) chorą psychicznie (wykazującą zaburzenia psychotyczne),
- b) upośledzoną umysłowo,
- c) wykazującą inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Głównymi adresatami przedsięwzięć i inicjatyw zmierzających do poprawy stanu zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym będą mieszkańcy Gminy Słupno dotknięci zaburzeniami psychicznymi jak również ich otoczenie.

**5. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE
GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
ORAZ SPOSÓB REALIZACJI NA TERENIE GMINY SŁUPNO**

CEL GŁÓWNY I

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie chorobom psychicznym

Cele szczegółowe	Sposób realizacji	Realizatorzy zadań
<p>1. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.</p> <p>2. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.</p>	<p>1. Opracowanie ulotki i zakładki na stronę www dotyczącej ogólnych informacji o promocji zdrowia psychicznego oraz wykazie dostępnych form wsparcia i opieki medycznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy Słupno.</p> <p>2. Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy, poprzez umieszczanie ulotek w miejscach ogólnodostępnych, prasie lokalnej oraz podczas imprez lokalnych.</p> <p>3. Działania integracyjno – edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy sprzyjające postawom zrozumienia i akceptacji osób z dysfunkcją psychiczną: - warsztaty integracyjne dla dzieci i młodzieży z tereny gminy Słupno i uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy, - prezentacja twórczości artystycznej uczestników ŚDS w szkołach gminy Słupno, - udział osób z zaburzeniami psychicznymi w integracyjnych imprezach lokalnych.</p> <p>4. Prowadzenie warsztatów dla rodziców upowszechniających promocję zdrowia psychicznego i zdobywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.</p>	<p>Jednostki i instytucje odpowiedzialne za realizację Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.</p>

CEL GŁÓWNY 2

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele szczegółowe	Sposób realizacji	Realizatorzy zadań
<ol style="list-style-type: none">1. Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.2. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.	<ol style="list-style-type: none">1. Kontynuacja istniejących form wsparcia na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi:<ul style="list-style-type: none">- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy,- świadczenie Specjalistycznych Usług Opiekuńczych,- Prowadzenie Klubu Integracji Społecznej,- Asysta Rodzinna2. Organizacja nowych form wsparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi:<ul style="list-style-type: none">- mieszkania chronione,- Warsztaty Terapii Zajęciowej.3. Prowadzenie doradztwa i pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.4. Szkolenia i warsztaty podnoszące kwalifikacje zawodowe i umiejętności społeczne osób z zaburzeniami psychicznymi	<ol style="list-style-type: none">1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.2. Spółdzielnia Socjalna Osób Prawnych "Centrum Usług Środowiskowych".

6. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Wskaźniki monitoringu: liczba przygotowanych i zrealizowanych działań i przedsięwzięć profilaktycznych, , liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy.

Realizacją, koordynowaniem i monitorowaniem Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013 – 2015 będzie zajmował się powołany przez Wójta Gminy Słupno Zespół Koordynujący. Do prac zespołu zostaną zaproszeni przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiciele oświaty, resortu zdrowia, spółdzielni socjalnych oraz organizacji pozarządowych.

Podmioty realizujące Program Ochrony Zdrowia Psychicznego będą przysyłać do Zespołu Koordynującego Program w terminie do 10 kwietnia każdego roku informację dotyczącą realizacji zadań w roku poprzednim.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Zespół Koordynujący Gminny Program przesyła ministrowi właściwemu do spraw zdrowia lub wskazanemu przez niego podmiotowi, w terminie do dnia 15 maja, roczne sprawozdania z wykonania zadań objętych harmonogramem realizacji Programu w roku poprzednim.

7. PODSUMOWANIE

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2015 dla gminy Słupno, ma za zadanie zaprezentowanie przyszłym realizatorom wykazu problemów, które należy dostrzegać wokół siebie oraz listę celów, kierunków działania, które winny być uwzględniane dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Słupno podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych.

Analizując zapisy niniejszego programu należy stwierdzić, że niektóre zadania w nim zawarte są już realizowane. Szereg proponowanych działań wybiega jednak w przyszłość, a ich realizacja musi być rozłożona w czasie.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego nie ma charakteru jednorazowego, – jest to koncepcja długoterminowych, zintegrowanych i systematycznych działań podejmowanych na terenie gminy Słupno.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy

Wiesława Kuchta